

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2551 โดยให้ทำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 100 คน ทำการสุ่มอย่างง่าย (Random Assignment) จำนวน 16 คน ที่มีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Random Assignment) เพื่อเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นกลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นดังนี้

1. แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต
2. โปรแกรมให้คำปรึกษาตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต โดยมีวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบวัด

1.2 ศึกษานิยาม ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต โดยศึกษา

งานวิจัยของ สุนิสา สิริวิพัทธ์ (2541) วุฒิพงษ์ ทองก้อน (2543) สุวิมล ตาวรรณา (2543)

มนทกานต์ ทรัพย์แก้ว (2543) ปิยานุช เสือสินवल (2544) และธัญญาภรณ์ ธนพานิช (2545)

เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

1.3 สร้างวัดลักษณะมุ่งอนาคตโดยสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

และเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1.4 นำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.5 นำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติและการวิจัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภายใต้คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ

1.6 นำแบบวัดที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) ในกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของครอนบาค (Cronbach, 1990 อ้างถึงใน เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541, หน้า 116 - 117) กับแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

1.7 จัดพิมพ์แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตนี้เป็นลักษณะข้อความอันประกอบไปด้วยรายละเอียดของการที่บุคคลมีความสามารถในการคาดการณ์ไปข้างหน้า ด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ มีการวางแผนดำเนินการตามเป้าหมาย สามารถตัดสินใจและกระทำ รวมถึงหลีกเลี่ยงการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ และงดเว้นการกระทำบางอย่างได้อย่างเหมาะสม เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตนต้องการในอนาคต ได้แก่

- การกำหนดเป้าหมายด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ หมายถึง การที่ผู้รับคำปรึกษามีความมุ่งหมายเจาะจงให้ได้ตามเจตนาในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ได้แก่ข้อคำถามในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6

- วางแผนปฏิบัติและดำเนินการด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ หมายถึง การที่ผู้รับคำปรึกษาสามารถกำหนดแผนหรือโครงการที่จะดำเนินการด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพในภายหน้า รู้จักปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมและพัฒนาตนเอง ตลอดจนสามารถพิจารณาเลือกศึกษาต่อในสาขาที่ตนเองมีความสนใจ ได้แก่ข้อคำถามในข้อ 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

- มีความเพียรพยายาม มีความขยันขันแข็งใจ หลีกเลี่ยงการกระทำต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองในภายหน้า หมายถึง การที่ผู้รับคำปรึกษามีความบากบั่น ทำด้วยความมุ่งมั่นจนกว่าจะสำเร็จ รู้จักคิดทบทวนถึงผลดีผลเสียให้รอบคอบก่อนที่จะทำอะไร สามารถควบคุมตนเองมิให้กระทำในสิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพในภายภาคหน้า

ได้แก่ข้อคำถามในข้อ 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตกำหนดตัวเลือกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ คือ

ระดับที่ 5	หมายถึง	จริงมากที่สุด
ระดับที่ 4	หมายถึง	จริงมาก
ระดับที่ 3	หมายถึง	จริงปานกลาง
ระดับที่ 2	หมายถึง	จริงน้อย
ระดับที่ 1	หมายถึง	จริงน้อยที่สุด

โดยมีข้อความที่เป็นขวกจำนวน 19 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

ข้อความที่เป็นด้านลบจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 20, 21, 22, 23, 24, 25

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีพื้นฐาน องค์ประกอบ วิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมและงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย

2.3 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำโปรแกรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมตามข้อเสนอนแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.5 นำโปรแกรมที่ผ่านการแก้ไข นำไปทดลองใช้ทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.6 นำโปรแกรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยมต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน โดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นกลุ่มละ 8 คน ทำการวิจัยโดยมีแบบแผนการวิจัยแบบสองตัวประกอบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two - factor Experiment with Repeated Measure on One Factor)

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบ 3 กลุ่ม วัดก่อนการทดลอง, หลังการทดลองและติดตามผล

	b1	b2	b3
a1	S1	S1	S1
	S2	S2	S2
	S3	S3	S3
	S4	S4	S4
	S5	S5	S5
	S6	S6	S6
	S7	S7	S7
	S8	S8	S8
a2	S9	S9	S9
	S10	S10	S10
	S11	S11	S11
	S12	S12	S12
	S13	S13	S13
	S14	S14	S14
	S15	S15	S15
	S16	S16	S16

- a1 แทน การให้คำปรึกษาแบบอัตโนมัติ
a2 แทน วิธีปกติ
b1 แทน ระยะก่อนการทดลอง
b2 แทน ระยะหลังการทดลอง
b3 แทน ระยะติดตามผล
S แทน กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการทดลอง (S1 คือ คนที่ 1)

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ หลังได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย ขอนหนังสือจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

2. ขั้นดำเนินการ แบ่งเป็น 4 ระยะ

2.1 ก่อนการทดลอง ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 575 คน ทำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้ คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 100 คน ทำการสุ่มอย่างง่าย (Random Assignment) จำนวน 16 คน ที่มีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Random Assignment) เพื่อเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งเป็นกลุ่มละ 8 คน จากนั้น เก็บคะแนนนักเรียนที่เข้ากลุ่มทดลองไว้เป็นการวัดครั้งแรก (Pre - test)

2.2 ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยกำหนดตารางการให้คำปรึกษากลุ่มและดำเนินการตามขั้นตอนของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีอัตถิภาวะนิยม สถานที่ทดลอง คือ ห้องแนะแนว โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ทำการทดลองเป็นกลุ่ม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันจันทร์และวันพฤหัสบดี จำนวน 6 สัปดาห์ รวมเป็น 12 ครั้ง ครั้งละประมาณ 60 - 90 นาที

2.3 ขั้นหลังการทดลอง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและนำคะแนนที่ได้เก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post - test)

2.4 ขั้นติดตามผล หลังจากที่ทำกรทดลองเสร็จสิ้นแล้ว 2 สัปดาห์ ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและนำคะแนนที่ได้เก็บไว้เป็นคะแนนระยะติดตามผล (Follow - up)

3. นำข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วนเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองและใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated - measures Analysis of Variance: One between - subjects Variable and One within - subjects Variable) และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบ รายคู่แบบนิวแมนคูลส์ (Newman - Keul Method)